

1. Uvod

Bogatstvo nacija se iz godine u godinu povećava, podstaknuto povećanjem produktivnosti rada. Osnovni nosilac povećanja produktivnosti je realizacija tehničko-tehnološkog progresa. Njihova primjena je moguća samo kroz investicije. Zbog svega toga, posljednjih decenija društvo i pojedinci se bave problemom investicija, odnosno njihove efikasnosti. Interes za ekonomski rast i dobit učinio je proučavanje efikasnosti investicija konstantno aktuelnim.

Investicije kao ekonomska kategorija, posmatrana sa različitih aspekata, predstavljaju jednu od najvažnijih kategorija ekonomske teorije. U investicijama se nalazi ukupnost ekonomije orijentisane na budućnost i kroz investicije se najizrazitije ispoljava princip interdisciplinarnosti i cjelovitosti, kao i princip dinamičnosti i primjene savremenog kvantitativnog instrumentarija vrednovanja ciljeva i efekata. Interakcijski odnos različitih naučnih disciplina, kao i saradnja stručnjaka različitog profila najizrazitije se ispoljavaju na području investicija, daleko više nego u bilo kojoj drugoj ekonomskoj kategoriji i ekonomiji uopšte.

Zbog toga su orijentisane na budućnost i današnjim odlukama se definiše mnoštvo ishoda u vremenu realizacije koje slijedi poslije vremena investiranja, investicije imaju veoma veliki značaj ne samo za ekonomski razvoj već i za prosperitet jednog privrednog sistema.

1.1. Predmet i problem istraživanja

Predmet istraživanja ovog specijalističkog rada je proučavanje uloge i značaja metodologija izrade investicionih projekata koji se primjenjuju u Bosni i Hercegovini.

Prije svakog investiranja veoma je bitno izraditi investicioni projekat, zato što se prije svega bez njegove izrade ne može objektivno i realno testirati investiciona ideja. Investicioni projekat pomaže da se potvrdi da je investiciona ideja dobra, ali još više da ukaže da investiciona ideja nije dobra i da treba da se odustane od njene realizacije. Problem istraživanja se odnosi na to da ako preduzeća investiraju bez predhodno urađenog investicionog projekta, vjerovatno je da će dovesti do fatalnih posljedica, prvenstveno do velikih gubitaka.

1.2. Cilj istraživanja

Cilj istraživanja je istražiti najznačajnije metodologije za izradu investicionih projekata, koji se primjenjuju u Bosni i Hercegovini, i ukazati na potrebu izrade tih projekata kako za preduzeće tako i za cijelu privredu. Pomenute metodologije su: Metodologija Svjetske banke (World Bank methodology), metodologija Ujedinjenih nacija (UNIDO metodologija), metodologija Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD metodologija), te dvije metodologije koje su najzastupljenije u Bosni i Hercegovini i to: Metodologija Razvojne banke FBiH i metodologija Investiciono - razvojne banke RS.

1.3. Hipoteza istraživanja

Istraživanje ovog specijalističkog rada polazi od pretpostavke, što je samim tim i glavna hipoteza od koje se polazi u radu, da je za ukupni ekonomski razvoj preduzeća i privrede u Bosni i Hercegovini neophodno poznavanje i primjena odgovarajućih metodologija za izradu investicionih projekata.